NEWS
PEOPLE
WORLDS
IDEAS
CARE

The Interval Post

MANY
WORLDS
SHARED
PEOPLE

A NEWSPAPER FOR A LARGER NEIGHBOURHOOD

THE AGE OF MANY HORIZONS

CONFLUENCE OF NINE / ISSUE 05

Tezgâhın yanında bir okul

Saren'deki eski depo dersliklere dönüşecek. İlk dönem için yirmi dört yer planlanıyor; açılış tarihi henüz belli değil.

Saren dış galerisinin canlandırması: Dönüşecek odalar tezgâhın çalışma hacminin dışında.

Yazan: Daro Pell / Eğitim

Saren Tezgâhı'nın dış yaşam galerilerinden birinde, eski bir parça deposu ile kullanılmayan toplantı odaları okula dönüştürülecek. Atölye ortaklığı, Saren Öğrenim Evi'nin ilk döneminde yirmi dört öğrenciye yer ayrılmasını kabul etti. Dersliklerin hazırlanması ve öğretmen kadrosunun tamamlanması açılışın ön koşulları. Henüz kesin bir tarih verilmedi.

Kuruluş planına göre ilk gruptan öğrenim ücreti alınmayacak. Odaların dönüşümü, öğretmenler ve ders malzemeleri için ilk dönem bütçesi ayrıldı. Sonraki dönemlerin nasıl karşılanacağı ise kararlaştırılmadı. Başvuruların kapasiteyi aşması durumunda uygulanacak seçim yöntemi de açıklanmış değil.

Kuruluş ekibinden öğretmen Nela'yla gezdiğimiz odalarda dolapların açık renkli ayak izleri duruyor. Bir taşıyıcının söküldüğü duvar henüz kapatılmamış. Nela, odalardan birinde önce çalışma bahçesi kurmak istiyor. Çocukların her denemeden sonra başka bir şeye geçmek yerine, büyüttükleri şeye ertesi gün yeniden bakabilmesini önemsiyor.

“Her sabah yeni bir şey yapmak zorunda değiller,” dedi. “Dün başladıkları şeye bugün bakabilsinler. Sonra isterlerse başka bir işe geçsinler.”

Programda model kurma ve gözlemin yanında anlatı, bahçecilik ve malzemeyle çalışma bulunuyor. Anlatı ve malzeme derslerinin öğretmenleri henüz belirlenmedi. Nela, teknik çalışanların boş saatlerinin bütün okul programını taşımaya yetmeyeceğini söylüyor. Mezuniyet, evren başlatma yetkisi veya araştırma çıraklığına doğrudan kabul sağlamayacak.

Bu ayrım, çocuğu için okulu değerlendiren galeri sakini Vesa açısından önemli. Kendisi tezgâhın yapım işlerinde çalışmıyor. “Bir köprü kurmayı sevebilir. Bir hikâye yazmayı da,” dedi. “İkincisinin ilkine ara verilmiş zaman gibi görülmemesini istiyorum.”

Araştırma çırağı İlen ise okulun tezgâhın gündelik işlerini nasıl anlatacağını merak ediyor. Mevcut bir yaşam ortamının bakımında çalışıyor; kendi tasarımını geliştirebileceği zamanı bekliyor. Çocukların deney yapmasını desteklerken bakımda geçen sürenin tek başına eğitim sayılmasına itiraz ediyor.

“Bazen öğreniyoruz, bazen de aynı işi yapacak başka kimse bulunmadığı için kalıyoruz,” dedi. Nela, çalışanlarla yapılacak görüşmelerin yalnızca başarılı yapımcıların yaşam öykülerinden oluşmaması gerektiğine katılıyor. Hangi ekiplerin katılacağı henüz kesinleşmedi.

Okul, tezgâhın karanlık çalışma hacminin içinde kurulmayacak. Derslikler, aynı evrendeki erişilebilir yaşam galerilerinde yer alıyor. İşletme alanına serbest geçiş öngörülmüyor. Derslerde bilinçli veya bilinç sınırı tartışmalı varlıklar barındırabilecek deneme evrenleri başlatılmayacak; ekip, kapsamı belirli fiziksel modellerle çalışmayı planlıyor.

Ailelerle hazırlık görüşmeleri başladı. Bunlar kabul kararı değil; derslerin ihtiyaçlarını anlamaya yönelik ön kayıtlar. Odaların hangi beden koşullarını destekleyebileceği de ayrıca değerlendiriliyor. Bu sayıda tanıştığımız üç adayın hiçbirine henüz yer verilmiş değil.

Koridorda bir bakım arabası geçerken konuşmamıza ara verdik. Henüz sıra ve öğrenci bulunmayan odalarda okulun sesini şimdilik hazırlık işi çıkarıyor. Nela'nın kapısını açık bıraktığı bahçede henüz dikili bir bitki yok. İlk dönem bütçesi, bu boşluğu doldurmak için somut bir başlangıç; ikinci dönemin kararı ise hâlâ ortaklığın önünde.

Karar SAREN 11 / II; ziyaret 11 / III-IV; DEMİRLİK 65 / II’de alındı; teyit 65 / III.

Ders başlamadan önce üç hayat

Üç öğrenci adayı: Önceki hayatları, Saren'e yönelmeleri ve hâlâ bekledikleri kararlar.

Temsili ön görüşme. Mekanik aygıt Mira'nın izin verdiği sözleri taşır; onun bedeni değildir.

Tavi / Küçük vapurun büyük seyircisi

Yazan: Lio Fen / Öğrenci adayları

Tavi, Saren galerilerini vapurunun yolcularından daha iyi tanıyor. Evde artık şeritler ve kumaş parçalarıyla kurduğu küçük sahnede yolcular, kendisinin her seferinde başka yerden geçirdiği bir kıyıya gidiyor. Seyirciler çoğunlukla evdekiler. En sevmediği şey, hikâye bitmeden alkışlanmak.

Okuldan önce Vesa'yla okuma çalışmış, evdeki yapım denemelerine katılmış. Tezgâhı uzaktan seyretmekten hoşlanıyor; kendisini şimdiden bir evren yapımcısı olarak anlatmıyor. Şu sıralar derdi, sahnenin taşınırken ağırlaşan tabanı.

Yeni okulu Vesa'dan duyunca ilk sorusu anlatı dersi olmuş. Nela'yla hazırlık görüşmesine küçük vapuru kendi isteğiyle getirmiş. Ondan bir model istenmemiş; getirdiği iş de puanlanmamış.

"Nasıl yaptığımı anlatırken sonunu da sordu," diyor. Tavi, Nela'nın hikâyeyi dinlemek istemesini sevmiş. Bu görüşmenin yer kazandırdığı anlamına gelmediğini biliyor. Sonraki vapur için daha hafif bir malzeme ararken, okulda kendi hikâyesi bitmeden başka birinin başlayıp başlayamayacağını da merak ediyor.

Vesa, işin fotoğrafından önce anlattığı hikâyenin kayda geçmesini istemiş. Tavi'nin eklemesi daha kısa: "Vapurun damı açılıyor. Onu da yazın."

Oru / Çantada bir koridor

Yazan: Lio Fen / Öğrenci adayları

Oru'nun çizdiği harita bir varış yerini değil, daha önce yaşadığı keşif gemisinin içini gösteriyor. Yiyecek dolabından ortak odaya giden yolu iyi hatırlıyor. Haritanın bir kenarı eksik: Tamamlamak istediğinde başka bir işe geçmişler.

Saren'de geçici olarak yerleşen sefer hanesinde öğrenme, kim müsaitse onunla sürmüş. Bir yetişkin depodaki aralıkları ölçmeyi göstermiş; bir başkası aynı hesabı birlikte yeniden denemiş. Sabit bir sınıfı olmamış. Oru, bunu yalnızca eksiklik diye anlatmıyor. Gemideki tanıdık sesleri ve bir sorunun yemek hazırlanırken de konuşulabilmesini özlüyor.

Okulla ilgilenince bakımını üstlenen yetişkin, iki eski eğitmenden kısa anlatımlar toplamış. Biri ölçüm notlarını paylaşmış, diğeri çalışmaları sözlü anlatmış. Hazırlık kaydı bu iki biçimi de almış; bunların hangi öğrenime karşılık sayılacağına veya kabule ilişkin karar verilmemiş.

Oru, aynı kişilerle ertesi gün yeniden çalışmayı istiyor. İlk denemesi yarım kalan bir köprüyü başka biriyle tamamlamak hoşuna gidebilir. Yine de okula girmek için gemide geçen zamanı eksiksiz bir dosyaya çevirmesi fikrinden rahatsız.

"Haritanın bitmemiş olması, orada yaşamadığım anlamına gelmiyor," diyor. Görüşmeye çantasında onu da getirmiş. Eksik koridoru çizmek için eski hanesinden birine yeniden sormayı düşünüyor.

Mira / Önce konuşabileceğimiz oda

Yazan: Seli Ar / Öğrenci adayları

Mira, tekrarlanan basınç örüntülerinde küçük değişiklikler bulmayı seviyor. Evdeki derslerde bazen aynı örüntüyü iki kez istemesi, anlamadığı anlamına gelmiyor. İkincisinde aradaki farkı bulmaya çalışıyor. Her tekrarın açıklamaya dönüşmesinden ise sıkılıyor.

Öğrenimi şimdiye kadar yerel, basınç destekli yaşam odasında, yakınları ve bakımı yapılan bir iletişim aygıtı üzerinden sürmüş. Okulla ilgilenen ailesi, fiziksel bir ziyaretten önce hangi koşullarda konuşabileceklerini sormuş. İlk adım bir taşıma hazırlığı değil, iletişimin sınanması olmuş.

Ben görüşmeye yetkili hareketli aygıtımla katıldım. Mira'nın seçtiği sözleri üzerinde anlaşılmış basınç aktarımıyla aldık; kısa anlatımı kendisine yeniden ilettik. Buradaki cümleleri onun ve yakınının onayıyla yazıyorum.

Mira bahçenin yollarını çizmeyi, bir de birlikte çalışacağı kişiyi seçebilmeyi istiyor. Hep "başka türlü katılan çocuk" olarak tanıtılmaktan hoşlanmıyor. "Önce ne yapmak istediğimi sorun," diyor.

Okul ilgi kaydını aldı. Hazırlanacak odanın Mira'ya uygun olduğu henüz doğrulanmadı; kabul kararı da yok. Şimdiki görüşmede taşıdığımız, onun izin verdiği sözlerdi. Bir aygıtın odaya girebilmesi, Mira'nın orada bir günü geçirebileceğini göstermiyor. Ailesinin sıradaki sorusu bu.

Ön görüşmeler SAREN 11 / III-IV; alındı 65 / II; teyit DEMİRLİK 65 / III. Kabul kararı yok.

Eğilen köprü dersin sonu değil

Yetişkinlerin ders provasının canlandırması. Nela ve Per malzemeleri deniyor; okul henüz açık değil.

Malzeme ve açıklık aynı; birleşim VE destekler farklı. Nitel karşılaştırma tek bir nedeni ayırmıyor.

Yazan: Neris Vaul / Bir dersin provası

Nela kil ağırlığı ortaya bıraktığında küçük köprünün ortası aşağı indi. Per, yanındaki çizime baktı; çizimde bu kadar belirgin bir eğilme yoktu. Henüz ortada öğrenciler yoktu. İki yetişkin, Saren Öğrenim Evi için hazırladıkları çalışmayı birbirleri üzerinde deniyordu.

Masanın üstünde aynı malzemeden ve aynı açıklığı geçen iki düzenek vardı. Birinde birleşim ortaya yakındı. Ötekinde desteklerin yeri de değişmişti. Aynı kil ağırlığıyla alınan farklı görüntü, konuşmayı hemen bir kazanana götürebilirdi. Nela önce iki düzenekte nelerin aynı olmadığını saymayı önerdi.

Bu önemliydi. Farkı yalnızca birleşimin yerine bağlayamazdık; desteklerin konumu da değişmişti. Bir sonraki deneme için bunlardan birini sabit tutmayı konuştular. O denemeyi bu provada yapmadılar. Şimdilik öğrenilen, daha iyi sorunun hangi karşılaştırmaya ihtiyaç duyduğuydu.

Per ilk çizimini silmedi. Yanına eğilmiş biçimi ekledi. “İlkini kaldırırsak neden ikinciyi çizdiğimizi unutabiliriz,” dedi. Önceki çizimin kalması, her yanlışın değerli ilan edilmesi demek değil. Burada iki çizim, tahmin ile gözlenen hareketin birbirinden ayrılmasını sağlıyordu.

Öğretim planı, çocukların köprülerini bir dayanıklılık yarışmasına çevirmiyor. Nela bir yapının beklenenden erken eğilmesini konuşacak kadar zaman bırakmak istiyor. Bunun da ayrı bir güçlüğü var: Bir soru bütün dersi kapladığında, başka şey denemek isteyen çocuğun sırası nasıl korunacak? Prova henüz buna hazır bir yöntem sunmadı.

Pencere tarafında tohum tepsileri duruyordu. Başka bir çalışma, ışığı farklı yönlerden alan bitkilerin kayıtlarını tutacak. Burada sonuca bir derste varılamayacak. Aynı bitkiye dönmek, boş geçen zaman sayılmayan bir ders düzeni gerektirecek. Nela'nın bahçeyi sevmesinin bir nedeni de bu.

Bu çalışmalar yeni fizik yasaları kurmuyor, içinde yaşayanlar olabilecek deneme evrenleri başlatmıyor. Basit malzemelerin verebildiği karşılık yeterince zengin. Çizimde düzgün duran bir parça elde kıvrılabiliyor; aynı yükün etkisi yerleşimle değişebiliyor. Kapsamı belirli bir modelin sevilecek yanı, neyi açıkladığını sınayabilmemiz.

Prova bitince ağırlıklar kaldırıldı, eğilmiş köprü masada kaldı. Per onu bir sonraki görüşmeye saklamak istedi. O gün iki sağlam köprü hazırlanmadı. Buna karşılık, aynı görünen iki şeyin hangi bakımdan aynı olmadığı üzerine çalışılacak bir ders oluştu. Öğrencilerin bunu nasıl karşılayacağını öğrenmek için okulun açılmasını beklememiz gerekiyor.

Prova SAREN 11 / IV; DEMİRLİK 65 / II'de alındı; teyit 65 / III. Öğrenci denemesi yapılmadı.

Sınıfa sığan bir gün

Yazan: Hessa Mor / Mekân ve bakım

Bir masanın altına yaklaşabilmek, o masada bütün gün çalışabilmek demek değil. Saren'de okul yapılacak odaları gezerken teknisyen Odel'in elinde yalnızca masa ölçüleri yoktu. Dinlenme, yemek, iletişim ve ders arasında geçilecek yolları da işaretliyordu.

Eski deponun genişliği ilk bakışta rahatlatıcı. Fakat kaldırılan dolapların yerini çalışma yüzeyleri alınca, bir şey taşırken kullanılan geçiş yolu daralabiliyor. Önerilen düzende servis hattı ders alanının dışında kalacak. Derslikte hareket eden bir çocuk, her malzeme tesliminde yerini boşaltmak zorunda kalmayacak. Bu henüz bitmiş bir uygulama değil, üzerinde çalışılan yerleşim.

Yan odalardan biri sessiz dinlenme alanı olarak ayrılıyor. Nela, buraya geçmenin dersten çıkarılmak anlamına gelmesini istemiyor. Duvarın işlevi yalnızca sesi azaltmak da değil: Dinlenen birinin herkesin bakışı altında kalmaması gerekiyor. Bunun için hem fiziksel düzen hem de yetişkinlerin odayı nasıl kullanacağı önemli.

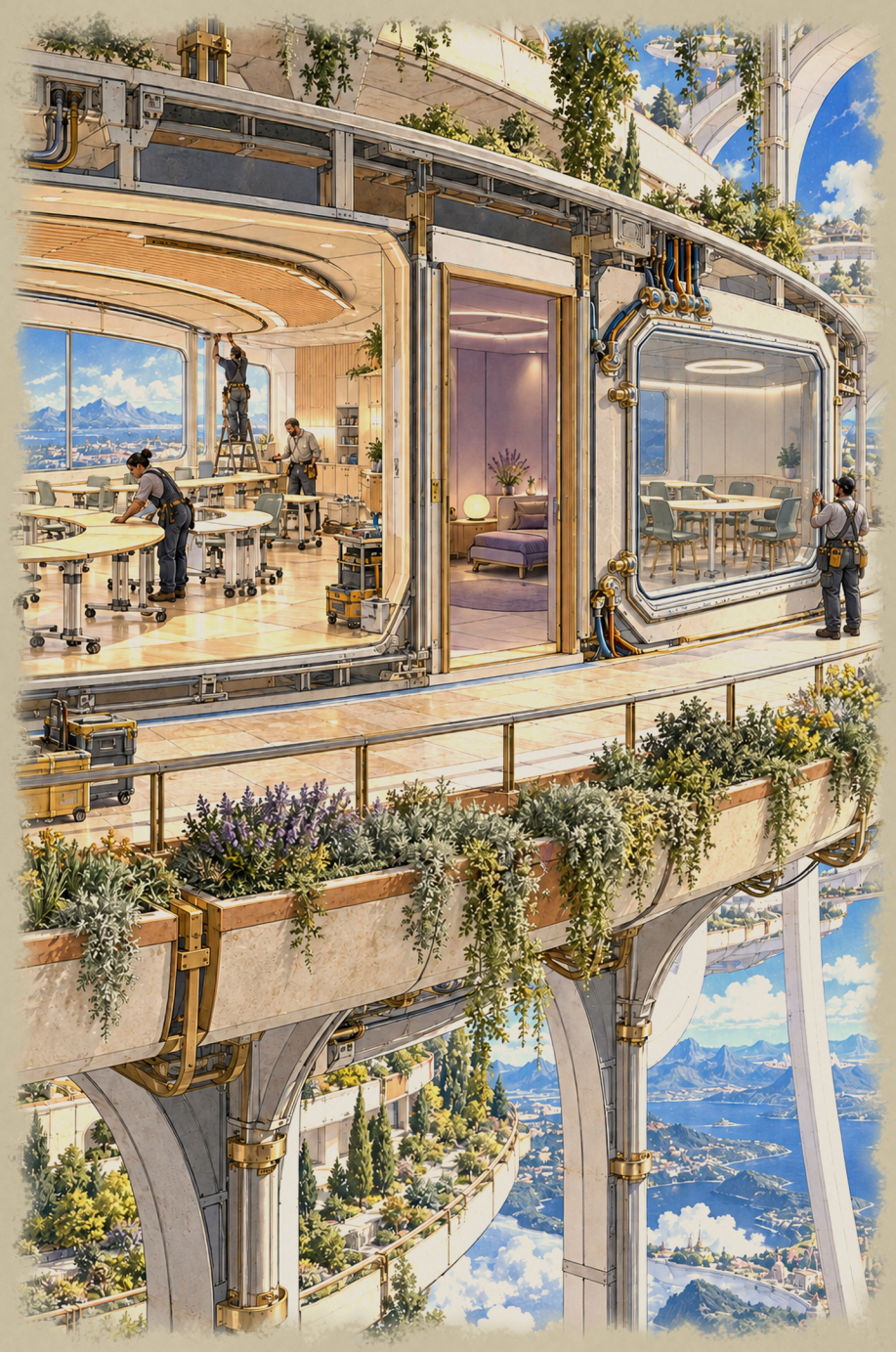
Basınç destekli görüşme bölmesi farklı bir iş. Odel, aygıt bağlantılarının kapalı geçişlerden yürütülmesini, basınç sınırının sıradan bir açık kapı gibi düşünülmemesini vurguladı. Bir bölmenin yapılabilmesi, orada herhangi bir bedenin yaşayabileceğini kanıtlamıyor. Önce düzenekler, sonra desteklenmesi amaçlanan koşullar ayrıca sınanacak. Mira için uygunluk kararı bu gezi sırasında verilmedi.

Ortak çalışma yalnızca herkesin aynı odaya getirilmesiyle kurulmayacak. Bir aygıttan gelen yanıtı beklerken öteki grubun ne yaptığı, bir çocuğun masayı bırakmadan dinlenip dinlenemediği, malzemenin kimin erişiminde olduğu da dersin parçası. Odel'in çizimi bunların yerini gösterebilir; yetişkinlerin alışkanlıklarını çizim tek başına değiştiremez.

Yemek için de tek bir büyük masa bütün soruları çözmüyor. Farklı bedenlere uygun yiyecekler, dinlenme koşulları ve paylaşılabilecek bir zaman gerekebilir. Ekip, öğrenciler gelmeden önce öğretmenlerin bir ders arası güzergâhını prova etmesini planlıyor. Prova henüz yapılmadı. Çocukların okul gününün sorunsuz geçeceğine dair bir sonuç yok.

Bu hazırlıkları görünmez sayarsak, sorun çıktığında çözümü hep öğretmenin dikkatiymiş gibi konuşuruz. Oysa öğretmen aynı anda ders anlatıp dinlenen grubu izleyemez, bir iletişim kanalının bakımını yapıp bütün çocuklara eşlik edemez. Görevlerin kimlere ait olacağı ve dinlenmeye çıkan kişinin yerini kimin alacağı, mekânın ölçüleri kadar somut sorular.

Odel gezi sonunda servis yolunu yeniden dolaştı. Bir geçişin açık kalması için masanın biraz çevrilmesi gerekti. Dünyalar kuran bir tezgâhın yanında bu küçük dönüşün önemsiz görünmesi kolay. Burada yapılacak işin ölçeği ise başka: Birinin bir sonraki odaya geçerken her seferinde yardım istemesine gerek kalacak mı? Cevap, okulun açıldığı günün fotoğrafında her zaman görünmeyebilir.

Önerilen odaların canlandırması; ölçülü plan veya beden uyumluluğu belgesi değil.

Ders arası kimin çalışma saati?

Yazan: Hessa Mor / Hazırlık notu

Nela, ders hazırlama ve kayıt tutma süresinin öğretmenlerin çalışma düzenine dahil edilmesi gerektiğini söylüyor. Ders saati dışındaki bütün işi gönüllü gayrete bırakmak istemiyor. İlk dönem bütçesinin ayrılması, bu görevlerin kimler arasında nasıl paylaşılacağını henüz belirlemiş değil.

Dinlenme odasına eşlik etmek, ortak malzemeyi hazırlamak ve iletişim aygıtını izlemek ayrı dikkat gerektiriyor. Bu işlerin nöbetleşe mi yoksa ayrı görevlilerle mi yürütüleceği tamamlanmadı. Anlatı ve malzeme derslerinin atamaları da bekleniyor.

Çocukların bahçeyle ilgilenmesi bir çalışma konusu olabilir. Yetişkinlerin bakım sorumluluğunu çocuklara devretmek başka bir karar olur. Kuruluş ekibi öğrencileri ücretsiz bakım işgücü olarak planlamıyor. Bu ayrımın ders başladıktan sonra nasıl korunacağı da izlenecek başlıklardan biri.

Oda gezisi SAREN 11 / IV; alındı 65 / II; teyit DEMİRLİK 65 / III. Donatım ve kadro planları tamamlanmadı.

The Interval Post

Açılışı beklerken / düşünce ve kurmaca

İlk dersten önce

Ortak odanın hayali nesneleri. Aşağıdaki vapur öyküsü yazı işleri kurmacası; öğrenci çalışması değil.

Okulun ikinci dönemi

Yazan: Mera Senn / Başyazı

Saren Öğrenim Evi'nin ilk dönemine kaynak ayrılması iyi haber. Bir öğretmenin bütün yükü kendi hevesiyle taşıması yerine, odalar, malzeme ve emek için ortak bir karar var. Kamuya karşı sorumluluk tam da bu kararın ömründe başlıyor.

Bir açılışın desteği bazen geleceğin büyük yapımcılarının adıyla toplanır. Henüz tanışmadığımız çocukların ileride göstereceği başarı, bugünkü harcamayı haklı çıkarmak için kullanılır. O çocuk başka bir şey yapmak istediğinde ne olacaktır? Okulun anlatı dersine ayrılan yer, aslında gelecek bir tasarımın hazırlığı sayılıyorsa verilen söz sandığımızdan dardır.

Bunu söylemek, tezgâhın yakınlığını bir kusur ilan etmek değil. Çocuklar çalışan bir düzenekle, yaptığı işi tartışan bir çırakla, iyi bir sorunun peşindeki öğretmenle karşılaşabilir. Böyle bir yakınlık kitapların tek başına sağlayamayacağı fırsatlar verir. Fırsatın bir meslek borcuna dönüşmemesini istemek makul.

Bizim açılıştan önce görmek istediğimiz, çocukların gelecekteki başarılarına bağlanmamış bir devam kararıdır. İkinci dönemin bütün ayrıntılarının bugün bitmesi gerekmiyor. Fakat yeni öğretmenlerin, bakım görevlerinin ve bütçenin kim tarafından ne zaman ele alınacağı açıklanabilir.

Aday sayısı, kabul yöntemi ve desteklenen beden koşulları hakkında da açık bir hesap gerekiyor. Ön görüşmelerden çıkan sıcak bir fotoğraf, bir ailenin kayıt durumunu anlatmaz. Bir aygıtın başarılı çalışması, onun üzerinden katılan çocuğa yer ayrıldığı anlamına gelmez.

Okulu henüz açılmadan başarısız ilan etmiyoruz. Ortaklığın aldığı ilk kararı ciddiye alıyoruz. Bir dönemi başlatacak gücü bulmuş olmak sevindirici; o güçle başlayan ilişkiyi sürdürmenin koşullarını konuşmak da bu sevincin bir parçası olabilir.

Bir yolcu fazla

Yazı işleri kurmacası / Lio Fen

Küçük vapurun sınıfı tam dolmuştu. Öğretmen son yolcuyu sayarken kapıda saksısıyla bir bitki belirdi. Bitki konuşmadı. Saksı, kapıdan biraz genişti.

Kaptan hemen bir çözüm buldu: Vapurun damı açılıyordu. Bitkiyi yukarıdan indirdiler. Bu kez dalları, öğretmenin hikâyesinin son sayfasını örttü.

“Zaten sonunu değiştirecektim,” dedi öğretmen. Kaptan buna sevindi. Önceki sonu da bilmiyordu.

Vapur yola çıktı. Bitki camı olmayan pencerenin yanında durdu; yolcular, gölgesinde resim yapmaya başladı. Öğretmen yeni sonu düşünürken kaptan bir durak daha ekledi.

O durakta kimse inmedi. Herkes kendi resminin kurumasını bekliyordu.

Kapanışta hâlâ açık

İlk dönem: Kaynak ayrıldı; öğrenim ücreti alınmayacak.

Bekleyenler: Açılış tarihi, kabul yöntemi, ikinci dönem bütçesi ve son beden uyumluluğu değerlendirmeleri.

Bu sayıdaki üç çocuk öğrenci adayı. Ön görüşme kaydı, kabul veya yer garantisi değil. Hazırlıkları ve kararları sonraki sayılarda izleyeceğiz.

Saren özel sayısı DEMİRLİK 65 / IV’te kapanır. Beş sayfa; açılış tarihi veya kabul sonucu açıklanmadı.